

Atık Yönetimi ile Sürdürülebilirliğe Bakış

Dünyada her gün 3,5 milyon ton katı atık üretiliyor, bu rakam geçen yüzyılda 10 kat arttı ve hızla büyüyor. Bu atıkların yalnızca yüzde 16'sı geri dönüştürülüyor. Çöplerin yüzde 46'sı geri dönüştürülemeyecek şekilde atılıyor. Kaynakların hızla tükeniyor olması, dünya devletlerinin çevresel hassasiyetlerinin artması ve iklim değişikliğinin baş göstermesi ile Sıfır Atık (Zero Waste) kavramı hayatımıza girdi.

Teknolojinin son hızda gelişmesi de bizim lehimize oldu. Şuan da Akıllı cihazlar, takip sistemleri vb. sayesinde çöp konteynerlerinin doluluk oranları, hangi semtte ne tarz atıkların hangi oranda çıktığı önceden tespit edilebiliyor.

Atıkların yönetiminin var olan veri ve kaynakların doğru kullanılması ve geliştirilmesi sayesinde sürekli değişen düzene ayak uydurabilecek bir sistemle desteklenmesi ile Sürdürülebilir bir sistem elde edilir. Bu demek oluyor ki amaç yalnızca atıkları ayrı toplamak değil aynı zamanda toplanan atıkların çevrimiçi ortamlar sayesinde izlenmesi ile kaynak oluşumunu önceden takip edebilmektir. Siz henüz mevcut atığınızı oluşmadan, sizin atığının bir sonraki sahibi atığınızı satın almıştır.

Bu şuan ütöpik geliyor olabilir ama gelecek bizlere bunları söylüyor. Başka bir dünyamız yok ve mevcut kaynakların bir sonu olduğunu bilerek var olan kaynakları sürdürülebilir hale getirebiliriz.

Tesisler yıllık atık beyanlarını yaparken bir yılda ne kadar geri dönüştürülebilir, geri kazanılabilir, tekrar kullanılabilir malzemeyi deponi alanlarına gönderdiklerini daha net görüyorlar.

Ülkemizin de 2019 yılında uygulamaya başladığı Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında her kurumun, mahalli idarenin veya kuruluşun belli sorumlulukları var. Bu sorumluluklar çok basit, çalışanlarınıza eğitim vermek, atık oluşumunu azaltmak ve atıkları kaynağında ayrı toplamak.

Peki kazanımlarınız(mız) neler mi olacak?

Atıktan enerji pazarının küresel değeri 2019 yılında 35,1 milyar ABD dolarıdır. Ve dünya genelinde atıktan enerji üretiminin tahmini küresel kullanımı yaklaşık 143 milyon ton, yani geri dönüştürülmemiş belediye atıklarının yalnızca %10'unu oluşturuyor.

60 yıllık bir geçmişe sahip plastik malzemenin dünya üzerinde bugüne kadar toplam üretim miktarı 8,3 milyar metrik tondur. Bu güne kadar bu miktarın, 6,3 milyar metrik tonu plastik atık haline gelmiş ve bu miktarın yalnızca %9'u geri dönüştürülmüştür. Büyük çoğunluk - yüzde 79 - deponilerde birikiyor veya doğal ortama çöp olarak dökülüyor. Ki ortalama bir plastiğin doğal bir ortamda parçalanması 400 yıldan uzun sürüyor. Bu da demek oluyor ki mevcut eğilimler devam ederse, 2050'ye kadar çöp sahalarında 12 milyar metrik ton plastik olacak. Bu miktar, Empire State Binası'nın 35.000 katıdır. Peki Plastiği geri dönüştürsek; Tüketim ürünleri üreticileri şu anda plastiğin geri dönüşümünün iyi bir şekilde yönetilmesi yoluyla her yıl 4 milyar ABD doları tasarruf edildiğini ve daha fazla tasarruf potansiyeli olduğu sonucuna varmıştır. Aynı zamanda plastik atıklar her yıl deniz/okyanus ekosistemlerine 13 milyar ABD doları mali zarar vermektedir. Atıkların doğru yönetilmesi ile bu tarz zararların da ortadan kalkacağı barizdir.

Bu örnekler sadece temel, mevcut şartlarla bile elde edilebilecek olan karlar. Bir de bu örneklerle elektronik atıklardaki değerli madenlerin tekrar kullanımını, tekstil atıklarından iplik üretilerek mevcut kaynakların korunması, kağıtların geri dönüştürülerek nefesimiz olan ağaçların korunması ve niceleri sağlanabilir.

Sıfır Atık Belgelendirme ve tehlikeli / tehlikesiz atık geçici depolama üniteleri gibi ekipmanların tedarik sürecinde de yine TORA Çevre Ekibi ile iletişime geçebilirsiniz.

Son tarihin 31.12.2020 olduğunu unutmayalım.



Çevre Mevzuatı'ndaki değişiklikleri www.toracevre.com adresinden takip edebilirsiniz.

- Kaynaklar.(1)** <https://www.statista.com/statistics/480452/market-value-of-waste-to-energy-globally-projection/>
- Kaynaklar.(2)** http://large.stanford.edu/courses/2012/ph240/gold1/docs/WMW_energy_recovery_May14.pdf
- Kaynaklar.(3)** <https://www.unenvironment.org/news-and-stories/press-release/plastic-waste-causes-financial-damage-us13-billion-marine-ecosystems>